

2634.

6053

Panamütsike.
C.A. Görner

Eestirahwa Museumile

Wanemuise
naitelawa
+ TARTUS. +

Handwritten signature in red ink

Wanemuise
näitelawa
✦ TARTUS. ✦

P u n a m ü t s i k e .

Muinasjutt lastele 4 pildis.

C.A.Görneri järele A.Simm.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

45399

Wanemuise näitelawa

Märtsi kuul 1918.

T e g e l a s e d:

Wanaema.

Gertrud, tema tütar, lesk.

Else, nimega "Punamütsike", Gertrudi tütar.

Arnold, kütt.

Jakob, külakohtumees.

Kristjan, selle poeg, mölder.

Hunt=Andres, mõisa wahimees.

Tobias, kausikaupmees.

Esimene puuraijuja.

Teine puuraijuja.

Külamees.

Puuraijujad ja külarahwas.

Esimene pilt: Punamütsike.

Teine pilt: Metsas.

Kolmas pilt: Wanaema juures.

Neljas pilt: Hundikõht.

Wanaema küla

Küla juures

I. pilt.

Külamaastik. Pahemal pool väike kena majake, selle ees väike pink ja lihtne laud leedri-puu põosa juures, mis majast paremat kätt kaswab. Pahemal pool maja korwal väike aed, mis kaugemale näiteseinte taha ulatab ja lillesid, taimi jne. paista laseb. Näitelawa keskel suur pärnapuu, selle all murupink.

I. etteaste.

Gertrud. Pärast Arnold.

Gertr. (väike ümargune korwike lihtsatest pajuwitsadest käes, tuleb majast, astub kuni näitelawa keskele ja waatab rahu-tult paremale poole). Ei ole ikka veel näha! Kuhu ta ometi peaks jääma? (Kuna ta leedripuu põosa juurde läheb, laua otsale astub ja oisi nopib, mis ta korwi sisse paneb). Muidu ei jää ta kunagi kauemini ära kui talle lubatud. - Nüüd pean ise leedripuu oisi noppima, enne kui suwise pööripäewa lõunaaeg mööda jõuab.

Arnold (laulab paremal pool näiteseinte ta-ga).

Kui kütil ei wäsi
Küll lustilik meel,
Siis hästi käib käsi
Tal metsade teel.

Gertr. (laulu ajal). Aha! Arnoldi rõõmsat häält on jälle kuulda. See laulab päewal ja öösel - teisitá ta ei saa.

Arnold (laulab sisse astudes).

Kui neid wastab ja'ga
Ja peid mitte ei,
Siis lühikese a'aga
On pulmad, juhei!

Gertr. (kõwasti naerdes). Hahahahaha! Juba tal jälle pulmad pääs!

Arnold. Tulise pihta! Emand Gertrud laua ot-sas! Kas ma pean kinni hoidma, et laud ei wabise ja Teie mitte maha ei kukku?

Gertr. Ei ole waja. Mina ei kukku mitte ja

laud ei wabise mitte. See seisab oma nelja jala pääl niisama kowasti nagu suur kiwist löwi mõisa õuewärawa ees. (Kuna ta laua päält pingi pääle ja säält maha astub). See on minu ondsa mehe tehtud.

Arnold. Ja see mõistis oma tööd. Oli tubli puusepp.

Gertr. Seda ma arwan.

Arnold. Aga mis te siis nende leedripuu õitega teete?

Gertr. Ka küsimus! Teie teate ometi, et leedripuu õied, mis suwise pööripäewa lõunajal nopitud, rohuks on iga haiguse wastu.

Arnold. Õige! Ja täna on pööripäew!

Gertr. Nüüd ma küpsetan neid jahu ja sula woi sees ja saadan siis oma wanale kaheksakümne aastasele emale, kelle terwis juba nädal otsa sugugi enam hää ei ole.

Arnold. Ja, täna hommiku, kui ma metsas kondisin ja temale nagu ikka tere hommikust tahtsin ütelda, oli tema uks lukus. Ma piilusin läbi akna. Ta oli alles weel sängis ja kõhis kowasti.

Gertr. Ja ei saa kahjuks juba neli päewa enam sugugi magada.

Arnold. Teie peaksite ometi wana inimese oma juurde wõtma, emand Gertrud, ja teda mitte sinna sügawasse metsa söepõletaja onni sisse ihu üksi jätma.

Gertr. Kas ma seda juba sada korda ei ole tahtnud teha ja tema ikka jälle wastu ajanud? Ta ütleb: "Söepõletaja onnis olen ma sündinud, söepõletaja onnis olen ma mehele läinud, söepõletaja onnis tahan ma ka surra." - Mitte kümne hobusega ei saa teda metsaonnikesest wälja tuua.

Arnold. Ja, wanad inimesed on imelikud. Kui wilma walab, siis tahawad nad heina toha ja kui lund saab ja külmetab, kirssisid noppida.

Gertr. Ja päris ükski ei ole ta alati ka mitte. Kui mina mitte tema juurde minna ei saa, siis saadan ma Else sinna.

Arnold. Meie Punamütsikese - ma tean. Teie ei peaks aga mitte tütarlast ühtelugu läbi metsa jooksta laskma.

Gertr. Miks mitte? Ta on suur küllalt ja ei karda. Temale ei tee keegi midagi.

Arnold. Inimesed kindlasti mitte, sest Punamütsikest armastavad kõik. Aga Teie teate, emand Gertrud, et juba kaks aastat metsas mitte julge ei ole, et hunt nüüd jälle hulkumas on.

Gertr. Kas selle hundi looga ikka päris tõsi taga on? Neli kuud oli ta hoopis kadunud.

Arnold. Uitab aga nüüd jälle ümber. Ma olen juba kolm korda temale rada mööda järele hiilinud kuni kaljukoopani, mis meie hundikohuks nimetame ja kuhu rööwel alati oma saagi wiiwat. Koopa juurde leidsin ma ikka päris wärsked hundi jäljed minewat, aga säält tagasi ainult inimese jäljed tulewat. Ma ütlen Teile, emand Gertrud, asi ei ole mitte õige.

Gertr. Teie arwate -

Arnold. Et meie hunt, kes tallekesi rööwib ja ka inimeste pääle jahti peab, libahunt on.

Gertr. See oleks ju hirmus!

Arnold. Kui see, kes ennast hundiks muuta woib, seesama on, keda mina arwan, siis ei pea ta minu püssi eest pääsema.

Gertr. (ruttu). Keda teie siis arwate, Arnold? Keda?

Arnold. See on esiotsa alles weel minu saladus. Kui mul aga selgus käes on, siis määrib minu püss selle koletise ära. Ega ma teda siis muidu seestpoolt harakamarja weega ülewoida ei lasknud - nüüd tabab iga pauk.

Punamütsike (paremal pool näitelawa taga).

Ei ole waja - ei ole sugugi waja! Ma tunnen teed isegi. (Naerab). Hahahaha!

Gertr. (roomsalt). Else!

Arnold. (ühtlasi rõõmsalt). Punamütsike!

2. etteaste.

Punamütsike. (paremalt poolt). Endised.
 (Punamütsike kannab punast päakatet, lühikest musta seelikut, mis ainult kuni polvedeni ulatab ja kitsa punase paelaga kanditud on. Pihik on ka sedasama värvi kui päakato, ilma käisteta, mille aset walged särgikäiksed täidewad, mis kuni küünarnukideni ulatawad, Sukad walged, kingad mustad, punaste paeltega, wäike jämedast lina-
 sest riidest põll taskutega.)

Punamütsike. (tulles) Noh, ema! Siin ma olen jälle! (Annab Arnoldile kätt.) Tere, Arnold!

Arnold. (kätt andes) Tere, Punamütsike!

Gertr. (toreledes) Ja, siin sa oled jälle, seda ma näen. Aga kus sa nõnda kaua olid, tahaksin ma koige päält teada?

Punamütsike. (silitab Gertrudi põske). Ema ära pahanda, Metsas olin ma, aga ei saanud waremini koju tulla, sest et ma mitte tühjade kätega ema ees seista ei tahtnud.
 (Lehwitab omale põllega tuult)

Gertr. Mitte tühjade kätega? Noh, nagu ma näen, ei ole nad sul praegu ka mitte täis!

Punam. Oige! (Näitab paremat kätt). Siin ei ole midagi - (näitab pahemat kätt) ja siin ei ole - mitte kübetgi rohkem, aga - (kelmikalt) kus põõsa all on jänes peidus? (Lööb käega põlle tasku pihta). Siin!

Gertr. Sellest ei saa ma aru.

Punam. Oieh! (Arnoldile) Mõttele ometi, Arnold, sellest ei saa ema aru.

Arnold. (kehitab õlasid) Ja, Punamütsike, mina ei saa sellest ka aru.

Punam. Sina ei ole ka mitte minu ema. (Gertrudile) Mis sa täna hommiku mulle ütlesid?

Gertrud. Ma ütlesin sulle paljugi. Muu hulgas, et sa ettewaatlik peaksid olema ja kingadega mitte -

Punam. (ruttu wahele) Ma arwan: mis ema mulle wanaemast ütles.

Gertr. Ah so! Noh - et ta haige on ja magada ei saa.

Punam. Õige! Ja mis mina selle pääle ütlesin?

Gertr. Wanaema une eest muretsen mina, ütlesid sa ja jooksid ära.

Punam. Ja joonepäält metsa. Kus ma orjawitsa pöösast nägin, jäin ma seisma ja otsisin - aga asjata. Wiimaks, otsimise järele, leidsin ma paksum padrikus, mis ma tahtsin - (wõtab põlle taskust wäikse käsna taolise asja wälja) uneõun! (Tõstab ta peos kõrgele). Siin ta on!

Gertr. (wõtab uneubina). Tõepoolest! Põis õige uneõun! (Suudleb Punamütsikest). Oled ikka tubli tüdruk!

Punam. Kas emale nüüd selge on, kus ma nii kaua olin?

Gertr. (südamlikult). Ja! Mu armas Punamütsike! Ja! (Kaisutab teda).

Punam. (Arnoldile). Uneõunu on nimelt weel raskem leida kui põldmurakaid. Mõnikord võib aasta aega otsida, enne kui ühe leiad. Minul läks see kolme tunniga õnneks.

Arnold. Ja mille jaoks seda waja on?

Punam. Seda sina ei tea?

Arnold. Ei.

Punam. (imestades Gertrudile). Helde taewas, ema! Seda tema ei tea!

Gertr. Noh, kas ta siis kõik peab teadma?

Arnold. Ja mis ma weel mitte ei tea, seda woin ma sinu käest õppida, Punamütsike!

Punam. Õige! Hakkame siis kohe õppimisega pääle. (Opetades). Waata - uneõunad - pane tähele - kaswawad ainult orjawitsa pöösas. Ja kui üks niisugune õun leitakse - mis haruldane õnn on - siis pandakse ta pääpadja alla, kui hästi rahulikult magada tahetakse.

Arnold. Täna õpetuse eest.

Gertr. Nüüd saab minu wana hää ema terweks.

Punam. (rõõmsalt). Ja muidugi! Weel täna lähen ma tema juurde, panen uneõuna ilma et ta

se da märkab, temale padja alla ja laulan talle sää l juures ilusat hä lli laulu, ku ni ta magusasti magama jää b ja homme terve on.

Gertr. Ja mina küpsetan ruttu leedripuu õi si. Need võtad sa ühes. Nad saavad talle hääd olema. (Läheb maja ukse poole).

Punam. Kas ma pean aitama, ema?

Gertr. (ukse pääl). Küll ma saan üksigi. (Pöörab jälle tagasi). Aga üt le mulle, kellele sa enne hüüdsid: ei olewat waja, sa tundwat teed isegi.

Punam. Möidri Kristjanile. Kui ma orus tema weskist mööda läksin, hakkas ta minuga juttu ajama ja tahtis mind wägisi koju saata. Ma jooksin tal käest ära, nii rüt tu kui ma jõudsin, ja tema mulle järele. Siin kraawi juures sai ta mulle ligida le ja tahtis minu käest kinni haarata -

Arnold (wähele). O, seda poissi peab. -

Punam. (jakkates). Siis hüüdsin ma talle: "Ma tunnen teed isegi!" Ja hüppan - hopsti üle kraawi. Tema tahab mulle järele hü pata ja - sulpsti kraawi - põlwini wet te. Siis pidin ma waljusti näerma.

Gertr. Oli sellele halbile paras.

Arnold. See narr on ühe silma sinu pääle wisanud, Punamütsike.

Punam. Ja kui ta ka mõlemad silmad minu pääle oleks wisanud - mina ei paneks seda mitte tähele.

Gertr. See on mõistlik. (Majasse ära).

3. etteaste.

Punamütsike. Arnold. Pärast Hunt-Andres.

Punam. (Arnoldile, kes mõttesse jäänud). Noh, Arnold, mispära st sa üksisilmi maha wa hid nagu aednik, kui ta mütast hiilib?

Arnold (pahas tujus). Eh - mul käib praegu nii palju pääs ringi.

Punam. (ilma pilketa, hääsüdamliselt). Noh, siis lase see palju rahulikult ringi käia, ruumi on sää l selleks küllalt.

(Istub murupingi pääle).

Arnold (naeratades). Sul on õigus! (Tähendab pää pääle). See on tühi - (enesele, südame pääle tähendades) ja siin täis. (Istub tema juurde). Küll sul on aga palaw, Punamütsike! (Lehitab temale oma mütsiga tuult).

Punam. See tuleb jooksmisest ja raskest kandmisest.

Arnold (naeratades). Kas siis uneõun nii raske on?

Punam. Uneõun mitte, aga koti täis ruki teri.

Arnold. Ja seda kandsid sina?

Punam. Ja muidugi. Ma sain waese wanamehe Maddisega kokku, kes tükikese leiwa pärast ühe ihnuskaela rikka peremhe teri weskile pidi kandma. Haige wanamees ei jõudnud enam ja pisarad jooksiwad tal mööda põski alla. Kas mina tohtisin seda nähes käed rüpes hoida? Uks, kaks, kolm, wõtsin ma tera koti tema käest ära ja wiisin weskile. Oli küll natuke raske, aga ma tegin seda häämeelega.

Arnold. Sa oled tubli tüdruk.

Punam. Ema ei tohi aga sellest midagi teada saada, sest muidu tõreleb ta minuga ja ütleb jälle: ma wõiwat ennast sedawiisi ära tõsta ja küüra selga saada.

Arnold. Ema! on ka õigus, sest nii raske -

Punam (wahalet). Ah, mis raske! Ma olen juba küllalt teiste eest kandnud, ilma et ema seda teaks, ja - (ülestõustes) waata, kas mul on küür seljas?

Arnold (tõuseb üles). Ei. Oled alles weel sirge kui pird.

Punam. Ema ütleb ju seda ka ainult sellepärast, et ta arwab, raske töö wõiwat mulle wiga teha. Aga mina ei saa juba teisiti. Kui ma nõrku wanu inimesi näen, kes raske tööd tegema peawad, siis ei saa ma rahu, ma pean aitama.

Arnold. Selle eest armastawad sind ka kõik inimesed. Puusepa Punamütsike - nagu ini-

mesed sind nimetawad, sest et sa lapsest saadik ikka punašt mütsikest kannad - on terve küla rõõm ja uhkus.

Punam. Ja, nad armastawad mind kõik, aga mina armastan neid ka kõiki.

Arnold. Mind ka.

Punam. Muidugi. Ma ei ole kunagi kellelegi haiget teinud, waid igauhele kõige paremat soowinud.

Arnold. Seda ma tean. - Aga ütle mulle, Punamütsike: Kas sulle metsas midagi ei juhtunud?

Punam. Mitte midagi. Aga siisgi. Metsa ääres nurmel oli wana karjus Laos oma karjaga. See hüüdis mulle: "Punamütsike! Ole ettewaatlik! Ära mine liiga sügawale metsa sisse - hunt hulgub jälle ümber - ta wiis mul eila õhtu juba ühe lamba ära!"

Arnold. Siis rääkis ta õigust, sest täna hommiku leidsin ma Hundikõhu juures wärsked kondid.

Punam. Ma ei kartnud aga mitte ja läksin ilma wärisemata metsa. Hunti ma ei näinud, aga nurme ääres karja lähedal ühe põosa taga pikutas mõisa wahimees -

Arnold. (ruttu). Hunt-Andres?

Punam. (jaatab). Hm! See wahtis lambaid ja luges neid -

Arnold. Hunt murrab loetuid.

Punam. Kui ta mind nägi, tõusis ta üles ja tuli mulle järele kuni sinna, kus puurajujud wanu mändasid maha wõtawad. Sääli kadus ta häkki ära.

Arnold. Usün küll, inimesi ei salli niisugune loom.

Punam. Oi, Arnold, kas sa Andrest loomaks pead?

Arnold. Kui ma tema wälimuse järele otsustada tohin, siis olen ma küll temale õige nime andnud. Kas ta ei näe wälja nagu -

(Hunt-Andres, kõhn mees, kähara juukse

ja habemega, läheb aegamööda paremalt poolt pahemale poole üle näitelawa. Tema ülikond on hall-pruun, tema nägu kortsus ja kahwatu. Terawalt kiirgawad silmad on sügawate aukude sees. Ta waatab paar korda kartlikult Arnoldi poole ja kaob).

Punam. (näeb Andrest ja ütleb tasa Arnoldile). Näed - säääl ta on.

Arnold. Wanasõna ei waleta. Kui hunti nimetatakse, tuleb ta kohe. (Ruttu). Punamütsike, kas sa tead, mis libahunt on?

Punam. Küll ikka. Minu õnnis isa - nii räägib ema - on ise kord ühe hundi ära tappnud, kes hulka lambaid ära oli murdnud. Ta wisanud talle kirwega päha nõnda et ta kohe surnult maha langenud. Kui teda aga lähemalt waadatud, ei ole see sugugi hunt olnud, waid lähedalt kloostrist munk, kellel isesugune wöö käes olnud.

Arnold. See on koigil libahuntidel. Kui nad selle omale ümber panewad, saawad nad huntideks ja siis jälle inimesteks, kui nad ta ümbert ära wõtawad.

Punam. Kas sina oled juba kord niisugust libahunti näinud?

Arnold. Wõib olla, aga ma ei tea seda. Kütti kardawad nad, sest et tal alati püss kaasas on. - Punamütsike, kui sa jälle metsa lähed, siis püüa ikka inimeste lähedale jääda. Usu mind: kahejalgsed hundid on weel kardetawamad kui neljajalgsed.

Punam. Mina ei karda kahejalgseid ega ka neljajalgsed, Arnold.

4. etteaste.

Gertrud. Lõdised.

Gertrud (tuleb majast, wäike korw käes, mis kirju rätikuga kaetud ja kus kaks potti sees). Säh, Punamütsike, wõta korw. Leedrikoogid saiwad hääd. Ma keetsin wanaemale ka weel natuke korwitsesuppi. (Rutuline kõne kuni lõpuni).

Punam. (on korwi wõtnud). See saab talle
maitsema - seda sööb ta häämeelega.

Gertr. Wii talle minu poolt terwisid.

Punam. Oige südamest.

Gertr. Kui wõimalik, lähen ma homme tema
juurde.

Punam. Ja kui mitte wõimalik ei ole, lähen
mina jälle sinna.

Gertr. Äta unusta uneõuna ära.

Punam. Ei.

Gertr. Padja alla - südamepoole pääle -

Punam. Ja.

Gertr. Ja ära sa teelt kõrwale jookse.

Punam. Ei.

Arnold. Ikka otse edasi -

Punam. Ja.

Gertr. Sa wõid muidu metsas ära eksida.

Punam. Ei - metsas tunnen mina igat puud.

Arnold. Ja mõtle hundi pääle, Punamütsike.

Punam. Ja

Gertr. (Arnoldile). Ärge tüdrukukest araks
tehke, Arnold. Tema ei karda hunti.

Punam. (naerdes). Seda ütlesin mina temale
ka juba.

Gertr. Hunt ei tee talle midagi. (Pistab käe
ruttu põlletaskusse). Aga parem on parem.
(Wõtab taskust wäikse roheline kimbu-
se, mille ta Punamütsikesele ruttu pões-
se pistab). Säh!

Punam. Mis see on, ema?

Gertr. Kadaka kaswud - kellel see kimbu-
kaasas, sellele ei juhtu midagi halba.

Punam. (Arnoldile). Kas sa nüüd rahul oled?

Arnold. Mina loodan oma püssi pääle.

Punam. (naerdes Gertrudile). Püss on tal ikka
iga kolmas sõna. (Annab Gertrudile kätt).

Nüüd ma lähen. (Annab Arnoldile kätt).

Ei mulle juhtuda wõi paha,

Mind taewataat ei jäta maha.

Ta oma suurest heldusest

Küll kaitseb wäetit lapsukest!

(Kaisutab ema ja pöörab minema).

II. pilt.

Paks mets. Tagapool lahk, kus kôwa päike paistab. Eespool suured tugewad puud, laiade paksude okstega, mis warju annawad. Ainult siin ja sää1 tungib mõni päiksekiir lehtedest läbi. Näitelawa keskel ulatab umbes kuue jala kõrgune wõsastik mõlemale poole üle. Wõsa ees paar sammeldanud kiwi, lindude laul pea lähemal, pea kaugemal.

I. etteaste.

Andres (paremalt poolt). Pärast Jakob ja neli puuraijujat (ka paremalt poolt).
Andres (tülles kiertlikult ümber waadates). Kedagi ei ole näha. - Siit kaudu peab talleke minema. Ja tallekesed on mulle armsamad kui wanad lambad. (Waatab ümber). Koht on paras. Kui inimesi lähedal ei ole, siis - (waatab paremale poole).
Wotku tuline - puuraijujad! (Poeb wõsa warju).

Jakob (tuleb puuraijujatega). Mina ütlen Teile: minu poiss on mölder mis mölder, oskab oma ametit.

1. puuraj. Ja, mis oskamisesse puutub, siis oskab ta küll. Kaks aastat on ta mölder olnud ja juba pung paks.

Jakob. See tuleb sellest, mis üle sõela läheb.

2. puuraj. Ja, tema juures läheb palju üle sõela. Kui sa wõka rukid sõeluda lased, siis lähewad ikka kaks külimitti üle sõela.

Jakob. Kõik prügi ja sõklad, mida keegi ometi terade sisse jätta ei wõi, kes puhast leiba tahab.

1. puuraj. (naerdes). See peab küll nõnda olema. Sellepärast kolistatakse ka tema weskis ühtelugu: üle sõela, üle sõela, üle sõela!

Puurajujad (naerdes). Õigus! Kõlab küll

nõnda! Hahaha!

Jakob. Naljahambad! - Auus peab mölder olema, muidu ei saa ta läbi.

1. puuraj. Muidugi. Sellepärast üteldakse ka: mölder ja pagar ei warasta mitte, neile antakse.

Jakob. Et poissi tublisti jalule aidata ja et oja, mis tema weskit ajama peab, wahel kuiwaks jääb, siis lasen ma talle ka weel tuulewesi ehitada. Kui weega ei saa, siis saab ometi tuulega, ja kui tuulega ei saa, siis saab weega.

1. puuraj. Wäga mõistlik, Jakob - tuulest üksipäini ei woi keegi elada.

2. puuraj. Ja weest üksipäini alles õieti mitte.

Jakob. Nõnda see on. Aga nüüd tööle. Puud, mis mulle weski ehitamiseks tarwis lähewad, olen ma kõik juba ära märkinud. Tehke kähku! Mida rutemini teie tööga walmis saate, seda suurem on teie palk.

2. puuraj. Küll me juba katsime, kulla kohtumees.

Jakob. Ja siis pidage ka hunti meeles, kes jälle ümber hulgub. Wana rööwel wiis mul hiljuti kõige parema lamba ja kaks tal-lekest ära.

1. puuraj. (teistega ühes pahemale poole ära minnes). Olge mureta. Kui ta ennast meile näitab ja meie teda näeme, on ta kadunud.

Kõik. Seda küll! Aga nägema peame meie teda. (Kõik pahemale poole ära).

2. etteaste.

Andres. Pärast Punamütsike ja Kristjan (paremalt poolt).

Andres (tuleb wosast). Minge pääle, teie kõlkapääd! Küll hunt ennast teie eest hoiab ja Jakobil weel mõnegi lamba ära wiib. Kui nad aga siit kaugele küllalt ära lähewad. (Wastab paremale poole). O, säält wilksub midagi punast läbi wosa. See on Punamütsike - ja mitte üksi? (Poeb wosa

warju).

(Punamütsike tuleb ja Kristjan tema järel).

Kristjan. Aga, Punamütsike, siis kuule ometi. Punam. Ma ei taha mitte kuulda. Sa pead mind ranule jätma.

Kristj. Ma ju sõda sinuga ei tahagi. Taewake- sa ei saa minust aru.

Punam. See woib olla. Ma olen õige rumal. Sel- lepärast mine ja jätta mind üksi. (Paneb oma korwi wosa kõrwale maha).

Kristj. Ma tahan ju sind ainult wanaema juurde saata -

Punam. Ma oskan üksigi minna. (Istub wõsa lä- hedale kiwi pääle).

Kristj. Ja sinu korwi kanda, see on sulle raske.

Punam. (naerdes). Sää! sees on ainult kaks potti. Kui ruumi oleks, woiksid sina ka sisse istuda ja ma kannaksin kõik kolm wanaema juurde.

Kristj. Oho!

Punam. Wüüd jätta mind ja mine oma teed.

Kristj. (rumalalt naerdes). Hehehe! Minu tee on sinu tee.

Punam. Aga sinu tee mitte minu tee.

Kristj. Ma tahan sind ju kaitsta, kui sulle siin metsas midagi wastikut peaks juhtu- ma.

Punam. Kõige wastikum, mis mulle juhtuda wois, olid sina.

Kristj. Ei, Punamütsike, niiwiisi ei pea sa mitte mõtlema. See puutub minu auu külge. Päikse all on weel palju wastikumat kui mina. (Istub teise kiwi pääle Punamütsi- kese korwale).

Punam. (touseb ruttu üles). Wõib olla, aga mulle ei ole weel ette juhtunud.

Kristj. (istudes). Aga kui sa üksi lähed ja hunt tuleb -

Punam. (naerdes). Noh, siis ta tuleb.

Kristj. (üles toustes). Ja kui ta sind ham- mustab?

Punam. Ei hammusta mind. Tema püüab ainult lambaid.

Kristj. Noh, mina küll hoian tema eest kõrvalle.

Punam. See on sinu poolt mõistlik. Aga nüüd ütlen ma sulle wiimast korda: jäta mind üks!

Kristj. Ja kui sa mulle ka kõige wiimast korda ütleksid, ma jääksin siiski sinu juurde.

Punam. Kristjan - sina oled väga halb inimene.

Kristj. Ei, mina ei olegi inimene - mina olen mees - ja - ja kena mees - ja mees, kellel wesiweski on - ja kes nüüd ka weel tuuleweski saab - ja - Aha! Kabekordne omblus peab paremini. - Kas sina ei tahaks ka weskis elada?

Punam. Jumal hoidku! Sää! tolma, ja kui õhku sisse hingata tahad, tuleb suu jahu täis.

Kristj. Jahu on parem kui õhk.

Punam. Mina armaſtan rohelist, ilusat rohelist, ja ma wõiksin terve eluaeg metsas elada.

Kristj. (tigidalt). Kui sää! kütid on - he?

Punam. Sellest ei saa ma aru - mul ei ole ka ühtegi himu sinuga kauemini lobiseda. Tee, et sa minema saad.

Kristj. Ei, nüüd just mitte! Nüüd jään ma niimelt!

Andres (astub wõsa warjust wälja Punamütsikese ja Kristjani wahale. Kowa häälega).
Kristjan!

Kristj. (karjatab kokkudes ja põrkab tagasi)
Hunt-Andres!

Punam. (lahkelt). Mõisa wahimees!

Andres. Kas te ei kuulnud, mis Punamütsike teile ütles?

Kristj. (tehtud julgusega). Ma kuulen ainult seda, mis ma kuulda tahan, ja mitte ialgi seda, mis mitte kuulda ei taha.

Andres. So? Noh, siis tahan ma teil kõrwad lahti pöörda, et te ka seda kuuleksite.

mis te kuulda ei taha! (Astub Kristjani poole).

Kristj. (kärjub hirmuga). Äрге tulge mulle lähedale. (Pahemale poole näidates). Sää! tagapool metsas on minu isa, külakohtumees Jakob, nelja tugewa puuraiijuga!

Andres (kõwasti). Ta tahab üksi olla. Tehke, et minema saate!

Kristj. Mina woin seista, käia ja olla, kus ma tahan ja kuidas ma tahan.

Andres. Kas ma pean Teile jalad alla tegema? (Astub Kristjani poole).

Kristj. (ruttu Punamütsikesest mööda pahemale poole pogenedes ja kärjudes). Need on mul juba all! Jääge minust sada sanmu eemale! (Seisab Punamütsikese taga). Kas te arwate, et mina teid kardan, sellepärast et te mõisa wahimees olote? (Jooksure walmistades). Ei, nii rumalad meie ei ole! (Pogenedes). Mina ei karda! Ammugi mitte! (Ära).

3. etteaste.

Punamütsike. Andres. Pärast Arnold.

Punam. (naerdes). On see aga wahwa! Hahaha!

Andres. Argpüks!

Punam. (Andresele kätt ulatades). Ma tänan Sind, Andres, et sa mind tema käest ära päästsid.

Andres (himukate pilkudega Punamütsikese pääle waadates). Ei ole põhjust! Ma tegin seda häämeelega. - Kuhu sa siis tahad minna, Punamütsike?

Punam. Wanaema juurde. Ta on haige. Ma wiin talle kookisid ja suppi.

Andres (ikka tehtud lahkusega). Kas wanaema siit kaugel elab?

Punam. Noh, ikka ka! Kui Wähkjärwest mööda oled ja mäe pääle jõuad, kus suured tammed kasvawad, sää! on tema onnikene.

Andres. Seda kohta mina ei tunne. Aga ma lähen mõnikord wana eidekest waatama, ehk - weel parem - ma lähen kohe ühes sinuga.

Punam. Ei, see ei kôlba mitte. Ma pean üksi minema.

Andres. Meik ei ole ju ka waja üheskoos minna. Mine sina (pahemat kätt ettepoole näidates) seda teed. Siis ei näe meid puurajujad. Ja wanaema onnikese juures saame jälle kokku.

Punam. See ei kôlba ka mitte. Kui sina tahad wanaema waatama minna, siis tee seda, kui mind sääl ei ole.

Andres. Kas sa mind kardad?

Punam. Mispärast peaksin ma sind kartma? Ma ei ole sulle kunagi midagi halba teinud, siis ei wõi sa ka minu pääle kuri olla.

Andres. Sul on õigus! Aga kui nüüd - nagu Kristjan ütleb - hunt tuleb? Sa tead ju, et ta jälle ümber hulgub?

Punam. Olen kuulnud. Ja, hunt wõib küll, kui ta wastu juhtub, ära heidutada, aga kartma ma teda ei hakka.

Andres. Mitte?

Punam. Ta murrab ju ainult tallekesi ja lambaid ja jätab niisuguse waese tüdruku, nagu mina olen, kindlasti puutumata. Nüüd ma tahan aga weel õige ruttu paar metsalille wanaema jaoks noppida. (Wõsa ääres). Siin on terve hulk - (rõõmsalt) Ah! Ja ka warjulill! (Kumardab ja nopib lillesid). Seda armastab ta wäga.

Andres. Õige, Punamütsike! Nopi aga, nopi! (Enesele, hinukate pilkudega Punamütsikest waadates). Magus pala! Saab paremini maitsema kui üksigi lammas terwes ilmas! (Kõwasti Punamütsikesele) Ma lähen nüüd jälle koju, Punamütsike. Wii wanaemale terwisid minu poolt, mõisa Andrese poolt. (Läheb wõsa poole).

Punam. (nopib lillesid ilma üleswaatamata). Tänan! Küll ma wiin. Terwis kaasa.

Andres. (on paremale poole wõsa juurde läinud, pistab käe taskusse, wõtab wõõ wälja ja teeb selle ruttu lahti). Hääd terwist ka sulle! (Hakkab wõõd omale ümber panema).

kui ta wõsasse ära kaob).

Punam. On ikka hää inimene, see Andres - (tõuseb üles, istub wõsa juurde kiwi pääle ja punub lilledest kimpu, selle juures edasi rääkides) ja teised kõik ei woi teda sallida. Ilus ta ju ei ole. Tal on koguni iseäralikud silmad - punnis silmad - ja kui ta nendega kellelegi otsa waatab, wõiks peaaegu kartma hakata, aga ta on siiski hää inimene. Ei pea mitte wälimise näo järele otsustama, ütleb wanaema, sest wälimine nägu petab, ja wanaemal on õigus. (Kuusutab lillekimpu). Kui hästi warjulilled lõhnawad ja kui kosutaw siin õhk on! (Rõõmsalt). Kuula! Sääl laulab üks linnuke - see on lepalind! (Kägu kukub näite-seinte taga). Ja sääl hüüab kägu - ja sääl - (ühe puu poole näidatos) ronib orawakene puu otsa! (Lapseliku südamlise rõõmuga). Ah jumal - ah armas jumal! Kui imeilus on metsas! (Tõuseb üles). Aga nüüd on aeg minna! (Wõtub korwikese, paneb lillekimbu sinna sisse. Selsamal silmapilgul ilmub wõsa taga just Punamütsikese kõrwal suure hundi pää ja pool rinda, kuna tagumine pool keha wõsa warju jääb. Punamütsike teeb oma korwiga tegemist. Hunt pöörab pää Punamütsikese poole). Kui ema kuuleb, et ma nii kaua metsas olen aega wiitnud - ja ma pean talle seda ütleva, sest waleta-da ei tohi - siis saab ta kurjaks ja õigusega. (Hunt pöörab pää häkitselt pahemale poole ja kaob ruttu metsa ära). Sest mina lasen haiget wanaema, kes magada ei saa, kaua oodata. (Arnold hiilib ettewaatlikult pahemalt poolt lähemale, püss käes laskeyalmis, silmad sinnapoole, kuhu hunt kadus). See on halb - see on - (waatab pahemale poole, näeb Arnoldi ja tahab karjuda). Ah, Arn -

Arn. (laseb püssi allapoole wajuda ja annab talle märki, et ta waikiks). St!

(Kiire kõne kuni lõpuni).

Punam. (sosistab). Mis on?

Arn. (näitab wosa poole ja sosistab ruttu).

Hunt! (Tõstab püssi jälle üles ja hiilib
ettewaatlikult sinna poole, kuhu hunt
kadus).

Punam. (ehmatades). Hunt? (Jääb liikumata
seisma ja wahib Arnoldile järele).

Andres (wöö käes, mille ta taskusse pistab,
tuleb kohe pääle selle, kui Arnold wosas-
se ära kaob, teiselt poolt wosast). O!

Punamütsike! Ma arwasin sind juba wanaema
juures olewat, aga sina oled weel siin?

Punam. Ja -

Arn. (astub ruttu paremalt poolt wosast
Andrese ja Punamütsikese wahele, järevalt
Andresele otsa waadates). Ja, toma on weel
siin ja (just Andrese ees) mina olen ka
siin!

Andres. Minugi pärast!

Punam. (ruttu Arnoldile). Ja hunt?

Arnold. Läks mul seekord käest ära, aga (pil-
ku Andrese pääle heites) kannatust!

Pääsema ei pea ta mitte. (Wõtab Punamüt-
sikese käe). Tule, Punamütsike! Ma wiin
sind kuni wanaema majakeseni. (Wiib Puna-
mütsikese pahemale poole).

Punam. (minnes Andrese poole waadates). Juma-
laga, Andres!

Andres. Terwis, kaasa, Punamütsike.

Arnold (tasa). Ära ütle nõhda sellele poisile.

Punam. (tasa). Mispärast mitte?

Arn. (pahemale poole ära minnes). Ma seletan
seda sulle tee pääl. (Mõlemad ära).

Andres (hirwitades). Wii aga pääle ta wanaema
juurde! (Wõtab wöö taskust ja taganeb pa-
remale poole wosasse). Sina tark kütt!
(Just wosa juures). Hunt saab warem sinna
kui sina! (Paneb ära kadudes wöö omale
ümber).

(Kui Andres wosasse kadunud, ilmub wosas
jälle hunt, kes pahemale poole ära jook-
seb).

III. pilt.Wanaema juures.

Paks mets wõsaga. Pahemal pool majake, mille esimene külge lahti on ja majakese sisse-seadet paista laseb. Pahemal pool küljeseinas on madal uks, mille kohal kitsas aken. Tagaseinas aken, millel luugid ees. Pahemal pool küljeseinas eespool wanalaadi woodi kardinatega. Wähe tagapool väike uks, mis kööki ja õue pääle wiib. Woodi ees väike lihtne laud, mille pääl weekruus ja wana karikas. Päetsis wana leentool. Tagaseinas akna all suurem laud kahe tooliga, pahemat kätt köögikapp sööginouudega, paremat kätt nurgas wana kapp. Paremal pool küljeseinas peege, selle all suur kirjüks maalitud kirst. Wäljas majakese ees pink ja rodel. Majakese sees on pime, sest et akna luugid kinni on. Metsas hele walgus.

1. etteaste.

Wanaema. Tobias. Andres. Pärast üks talu-
mees.

Wanaema (woodis).

Tobias (tuleb wähe aja pärast paremalt
poolt läbi wõsa, suur kast seljas, kus
tal potid, kausid, taldrikud, lusikad jne.
sees, jäme kepp käes, punakas pruun man-
tel teise käe pääl, wana torkmüts pääs).
Ah! Wiimaks ometi läheb mets harwemaks
ja säääl on üks onnikene. (Majakese juur-
de minnes). Jumalale tänu, et ma paksust
metsast wäljas olen. Eksisin ära, läksin
õige tee päält kõrwale - (paneב kasti
seljast maha pingi pääle) ja paar korda
oli minu meelest, nagu kahiseks minu te-
ga wosas midagi. (Istub pingi pääle). Kui
ümbes waatasin, arwasin ma ühte looma
nägewat. (Andres kui hunt tuleb paremal
pool okste wahel nähtawale). Aga mis

loom? Koer see ei olnud, selleks oli ta liiga suur, ja pöder ei olnud ta ka mitte, selleks oli ta liiga väike. Noh - mina olen roomus, et ma jälle inimeste hulgas olen. (Tõuseb üles). Wast saan ma siin mõne kausikese woi tassikese ära müüa. (Koputab ukse pihta - väike wahe). Keegi ei kuule. (Katsub ust lahti teha). Üks on lukus. (Koputab kowemini ja paneb korwa kuulatades ukse külge).

Wanaema (woodis liigutab ennast ja köhib).
Tobias. Sää! köhib keegi. (Koputab kowemini).
Holla! Holla!

Wanaema. Oh sa mu taewas! (Köhib). Kes sää! siis nii hirmsasti koputab?

Tobias. Naesterahwa hääl! (Hüüab läbi ukse lõhe). Kas teile ei ole kaussisid, pottisid, tassisid, taldrikuid ja lusikaid waja, ilus proua? Kaup on hää ja tuli odaw. (Paneb korwa ukse külge).

Wanaema. Mina ei osta midagi. Mul ei ole raha. (Köhib).

Tobias (hüüab läbi ukse lõhe). Ei ole raha? Sellest aitab. (Läheb ukse juurest eemale). Kellel pole raha, see kaup saada' i taha! (Waatab ümber). Kui ma aga teaksin, missugust teed mööda ma minema pean? (Hüüab läbi ukse lõhe). Hei! Kullakallis proua!

Wanaema. Jätke mind rahule - minul ei ole raha. (Köhib).

Tobias. See peab mind wist mõneks teeröökiks. (Hüüab läbi ukse lõhe). Kas te ei wõiks mulle ütelda, lahke majaproua, kust läheb tee Järwekülasse ja Palumõisasse?

Wanaema. Jätke mind ükskord ometi rahule! (Umiseb ja pöörab näo seina poole).

Tobias (läheb ukse juurest eemale). See ei ole kellegi naene, see on mürakaru! (Waatab pahemat kätt tagapoole). Ah! Sää! tuleb üks mees! (Hüüab ja kutsub karga). Hei! Külamees! Paar sona!

Andres (kaob ära, kui Tobias talumeest hüüdma

hakkab).

Talumees (pahemalt poolt). Mis waja?

Tobias. Mina tahan Järwekülasse ja Palumõisasse minna. Kas sa wõid mulle sinna teed juhatada? (Paremale poole näidates). Kas siit minna?

Talumees. Ei, see tee läheb Wahtramäele. Järweküla on (näitab pahemale poole) säääl. Ei saa ära üksidagi. Wersta worra siit eemal - enne Järweküla niitu - on häkiiline mäekülg, kus suur auk soos.

Tobias. Ja sellest pean ma läbi ronima?

Talumees. See loppeks halwasti. See auk on Hundikoobas - meie nimetame teda Hundikõhuks - seda jäta sa paremat kätt.

Tobias. Ma ei wota teda pahemat kätt ka mitte kaasa.

Talumees. Siis lähed sa otseteed järwe poole ja saad Järwekülasse.

Tobias. Kui kaugel see siit õigä on?

Talumees. Paar wersta. Ära aga Hundikõhule liiga lähedale mine, muidu woib hunt sind ära murda. (Läheb paremale poole ära).

Andres (ilmub jälle wosas).

Tobias (järele hüüdes). Hääd aega! (Läheb pingi juurde, wotab kasti selgä ja mantli käre pääle). See oleks lugu, kui hunt mind koigi kausside, tasside, pottide ja lusikatega nahka paneks ja mina siis oma kaubakastiga tema kõgus istuksin nagu omal ajal onnis Joonas walaskala kõgus. (Tagapoole minnes ja wosa juurde jõudes, kus Andres warjul). Wersta worra - niit auguga - mäekülg kõhuga - paremat kätt - pahemat kätt - (On wosasse jõudnud).

Andres (hulub hundi wiisi).

Tobias (ehmatah). Kes säääl on? (Näeb hunti karjatab ja laseb torkmütsi ja mantli maha kukkuda). Hunt! Hunt! (Jookseb suurte sammudega pahemat kätt tagapoole ära).

Andres (oli mantli holmast kinni haaranud ja kaob nüüd mantli ja päätorgaga wosasse ära). Seda on mul tarwis!

2. etteaste.Wanaema. Pärast Andres.Wanaema (liigutab ennast Tobiase karjumise
pääle ja pöörab näo ukse poole). Mis sää!
wäljas täna peaks olema? On niisugune kä-
ra nagu weel kunagi ei ole olnud! (Kõhib).Andres (kui hunt, Tobiase mantel ümber ja
torkmüts pääs, tuleb wosast). Nüüd on hunt
ennast ära ehtinud. Wanaeit ei tunne teda
ära, sest onnis peab pime olema, aknaluu-
gid on kinni. (Läheb ukse juurde). Sisse -
enne kui kütt Punamütsikese toob. (Kopu-
tab).Wanaema. Juba jälle koputatakse! (Hüüab paha-
selt). Mina ei osta midagi - mul ei ole
raha. (Kõhib).Andres (moonutatud häälega). Oh, mina ei taha-
gi raha, wanaemake - tee aga üks lahti.Wanaema (ajab ennast wähe üles). Wanaemake?
Kes sää! Siis on?Andres. Mina - Punamütsike!Wanaema (rõõmsalt). Punamütsike?Andres. Ema saadab mind. Tee lahti - tee lah-
ti.Wanaema. Ma ei saa üles tõusta. Wajuta ainult
puunupu pääle all, siis läheb üks iseene-
sest lahti.Andres (enesele). Aha! Siin on nupp! (Litsub
selle pääle, üks läheb lahti, ta lipsab
tuppa, paneb ukse jälle kinni, enesele)
Sees ma olengi!Wanaema. Pane üks jälle ilusasti kõwasti kin-
ni, mu lapsuke.Andres. Ongi juba kinni, wanaemake. (Hiilib
woodi poole). Kui pime sinu juures on!Wanaema. Ma panin luugid kinni, sest et minu
silmad nõrgad on ja päikse walgust enam
ära ei kannata. Mis sa siis tood, mu arm-
sake?Andres (woodi juures). Palju terwisid ema
poolt - ta saadab sulle kookisid ja sup-
pi.Wanaema. See armas Gertrud! Pane aga kõik akna

alla laua pääle. (Andres läheb laua juurde, pöörab aga kohs jälle tagasi). Aga lapsuke, kuidas sa siis räägid? Sinu hääl - ma saan waewalt sinust aru!

Andres. Ma olen ennast ära külmetanud, Ma ei saa kõwemini rääkida.

Wanaema (ajab ennast üles ja istub woodi ääre pääle). Ma annan sulle kohe wärsket mett ühe lusikakese täie -

Andres (wõtab tema õladest kinni ja ei lase teda üleüstousta). Mitte, mitte, wanaema! Jää woodisse! (Enesele). Punamütsike võib iga silmapilk tulla! (Lükkab wanaema woodisse tagasi). Sa pead woodisse jääma, ütlen ma!

Wanaema. Ai! Sinu nõelad! Sa teed mulle haiget!

Andres (katab wanaema näo ühe padjaga kinni). Sest et ma sind armastan, wanaema! Wäga armastan!

Wanaema. Appi! Ma lämbun ära! Ah!

Andres. Mõistus kaob tal! (Wõtab ta sülle ja wiib ukse poole). Ruttu tagast läwest wälja ja Hundikohtu, enne kui ta meele-märkusele tuleb ja karjuda saab! (Kannab ta wälja).

3. etteaste.

Punamütsike ja Arnold (paremalt poolt metsast tulles).

Punam. Ei, Arnold, seda ei usu ma Andresest mitte. Sina waatad liiga musta pilguga.

Arn. Mitte mustemaga kui see poiss on. Ta on soldat plnud.

Punam. Seda on paljud olnud, kes aga väga korralikud inimesed on.

Arn. Ta on oma halbade tegude pärast sõjawäest ära aetud.

Punam. Kui ta midagi wäärt ei oleks, siis ei oleks moisa härra teda ametisse wõtnud.

Arn. Sinuga ei saa waielda. Sina pead kõiki inimesi hääks. Aga - hoiä ennast tema eest. Tema ei ole õige mees.

Punam. Noh, olgu - ma hoian tema eest kõrwale

nii palju kui ma wõin. (Koputab ukse pih-
ta). Wanaemake! (Paneb kõrwa ukse külge).
Ta ei wasta. (Koputab uuesti). Wanaemake!
(Nagu enne). Mitte midagi ei kuule.

Arnold. Ta on wist magama jäänud.

Punam. Ah, see oleks ju suur õnn - siis ei
oleks mul uneõuna waja. Ma tahan õige -
(tahab uuesti koputada).

Arn. Jäta, Punamütsike! Kui wanaema tõesti ma-
gab, siis oleks patt teda äratada.

Punam. See on õige. Siis ma ei koputa mitte
enne, kui ta ennast liigutab. (Paneb korwi
pingi pääle).

Arn. Kui kauaks sa tahad wanaema juurde jää-
da?

Punam. (õlasid kehitades). Ja - kas tead -
enne ohtut ma küll koju ei jõua. (Istub
pingi pääle).

Arn. See on mõistlik. Siis wõin ma sulle jä-
rele tulla. Waremini ma ei oleks saanud.
(Istub tema kõrwale).

Punam. Ja?

Arn. Naabri metsawaht on haige ja palus mind
oma piirkonnas järele waadata. Sääal olewat
suurt põtra nähtud ja selle pean ma maha
laskma. (Räägib Punamütsikesega edasi).

4. etteaste.

Andres. Endised.

Andres (ettewaatlikult tagumisest uksest
tulles, poole häälega). Wanaeit on kindlas
paigas. Nüüd tarwis Punamütsike ilma kä-
rata kätte saada. (Läheb kirstu juurde).
Puuraijudad on ka siin lähedal. (Awab
kirstu). Kui ma ainult wanaeide riidetest
mõne leiaksin, et tüdrukut petta.

Punam. (naerab kowasti). Hahahaha!

Andres (kohkub). Kuula!

Punam. Oled sina aga naljakas.

Andres (wahele). Punamütsike!

Arnold. Ja, sina naerad, aga mina -

Andres (wahele). Ja kütt!

Punam. Noh? Ja sina?

Andres (waehele). Nüüd ruttu! (Leiab kirstust kirju jaki, walge oömütsi ja pakku kaelaraati, wiskab Tobiase mantli ja torkmütsi ära ja paneb leitud riided selga).

Arn. Mina ei tanaks mitte, et sinule midagi häda sünniks sel ajal, kui mina ära olen.

Punam. Aga mis peaks mulle siis juhtuma - siin - wanaema juures? Mul on ju kadakakimbuke põues. Ja majast ei lähe ma silmapilguksgi wälja.

Arn. Aga sa pead mulle ka lubama, et sa ninaotsagi aknast wälja ei pista.

Punam. Ei, Arnold, seda ei wõi ma mitte lubada. Waata, kui ma majakeses olen ja päike naerab wäljas nii heledalt ja selgelt nagu praegu, ja wanaema magab, siis pean ma akna lahti tegema, pää wälja pistma ja wärsket õhku hingama. Noh - ja kui terve nagu aknast wäljas on, siis ei saa cmeti nina nii kauaks tупpa jätta wõi wanaema kirstu panna?

Arnold. Ei, see ei lähe küll mitte. Noh, tee mis sa tegemata ei wõi jätta, aga ära unusta, et ma sind hoiatanud olen. Ma soowin sulle hääd.

Punam. Seda ma tean. Sina soowid mulle hääd, nagu oleksid sa minu isa. (Rõõmsalt käseplaksutades). Ah! Kas tead, Arnold, mis ma enesele nüüd soowin?

Arn. Ei.

Punam. Ma soowin, et sa minu isa oleksid.

Arn. (pika näoga). Sinu isa?

Punam. Ehk ka minu wanaisa.

Arn. Ikka taga paremaks! Mispärast siis?

Punam. Noh - et sa minule hääd soowid ja et ma tänuks sulle, kui sa minu wanaisa oleksid, rõõmsasti kaela langeda ja sind südamliselt suudelda wõiksin.

Arn. Noh - Punamütsike, et kedagi südamliselt suudelda, selleks ei pea see keegi kohe wanaisa olema. See wõib ka keegi olla, kes niipea weel wanaisaks ei saa. (Waatab Punamütsikesele sõbralikult otsa). Mis sa

arwad?

Punam. (raputab pään). Ilma wanaisata ei saa.
Andres (on riidesse panemisega korda saanud
ja laseb nüüd kirstu kaase kowasti kinni
kukkuda).

Punam. ja Arn. (kargawad kokkudes üles). Hel-
dus!

Andres (ühtlasi). Äraneetud!

Punam. (ruttu). Sää! kukkus midagi kinni!

Andres (kuulatab ukse juures).

Arn. Wanaema on üles ärganud.

Punam. (kuulatab ukse juures). Kõik on wait!
Kui ma ainult teaksin, kas ta magab woi
mitte.

Arn. Seda saame kohe teada. Siin on redel.

Selle otsast waatan ma läbi ukseakna.

(Wõtab redeli).

Andres (hüppab süngi, tõmbab teki kuni kaela-
ni omale pääle ja jääb liikumata pikali).

Punam. (Arnoldile, kes redelit seab). Waata
ette, Arnold, et sa maha ei kukku.

Arn. (redelit mööda üles minnes). Ei ole kar-
ta! Kütt ja oraw ei kukku mitte... (Üle-
walt läbi akna waadates Punamütsikesele).
Wanaema on woodis ja ei liiguta ennast.
Ta magab kowasti ja norskab. (Tuleb maha
ja paneb redeli ära).

Punam. (kuulatabes). Ja, ma kuulon! Aga - see
ei ole kellegi norskamine, see on ähki-
mine.

Arn. Teda matab rist rinnust.

Andres (kõhib tumedalt ja kähisedes).

Punam. Ta kõhib! (Rõõmsalt). Ta on ülewal.

Nüüd ma koputan.

Arn. Ja mina ruttan haige metsawahi juurde.

Jällenagemiseni, Punamütsike, täna - enne
õhtut.

Punam. (korwi wõttes). Enne õhtut.

Arn. (raputab tema kätt). Jumal kaitsku sind,
Punamütsike!

Punam. Sind niisamati, Arnold!

Arn. (paremale poole ära minnes). Mispärast
see ainult wanaisa peab olema? (Ära).

Andres (köhib).

5. etteaste.

Andres. Punamütsiko.

Punam. (ukse juures waatab läbi wõtmeaugu).
Ma ei eksinud mitte. Wanaema on ülewal.
(Koputab).

Andres (moonutatud kähisewa häälega). Kes
säääl on?

Punam. Sa armas jumal! Kui kare tema häääl kõ-
lab.

Andres. Noh? Kas wastust ei saa? (Köhib).

Punam. Tee lahti, wanaemake! Mina olen - mina!

Andres. Mina! Mina! Seda võib igaüks ütelda!

Punam. Punamütsike on siin - sinu tütretütar.

Andres. Ja sa oled üksi? (Kaugelt kostab nõrk
müristamine).

Punam. Päris üksi.

Andres. Ma kuulsin sind alles praegu kelle-
gagi rääkiwat.

Punam. See oli Arnold. Tema tõi mind siia ja
läks ise naabri metsawahi poole. (Wäike
tuulehoog). Tee lahti - tuult tõstab. Pik-
sepilwed on taewa pääl.

Andres. Siis tule sisse.

Punam. Kuidas ma siis sisse tulla saan, wana-
emake, kui üks lukus on?

Andres. Mine ikka! Wajuta puust nupu pääle
ukse all, siis lähob üks iseenesest lahti.

Punam. Oigus! Selle olin ma ära unustanud.
(Wajutab nupu pääle, üks läheb lahti ja
Punamütsike astub sisse; kauge! nõrk mü-
ristamine).

Andres (tombab teki üle pää ja köhib).

Punam. Terē, wanaemake! Toon sulle palju ter-
wist ema poolt. Ta saadab sulle kockisid
ja suppi.

Andres (ikka moonutatud kähisewa häälega).
Hää küll! Hää küll! Pane aga kõik kookikap
pääle. (Köhib).

Punam. (paneb korwi kapi pääle). Kas ma ei
peaks kooki minema ja sulle supi soojaks
tegema?

- Andres. Ei, laps. Ei ole vaja. - Mul on halb olla - külm - külm! (Kõhib).
- Punam. Waene wanaema! (Istub suurde leentoolisse; lühike kõwa tuulehoog wäljas).
- Andres. Ei saa magada - ei saa magada ja alati kõha.
- Punam. (enesele). Nüüd ruttu uneõun pääpadja alla. (Wõtab uneõuna põllataskust ja pistab wanaema pääpadja alla).
- Andres. Mis sa teed, Punamütsike?
- Punam. See on minu saladus, wanaemake. So! Küll sa nüüd magada saad.
- Andres. Ah - külm! Hirmus külm! (Kõhib). Heida wähe minu juurde woodisse, et mind soendada. (Müristamine kaugel).
- Punam. Oota, wanaemake, oota! (Istub woodi ääre pääle ja wõtab Andrese kaissu). Sooja pead sa warsti saama. Ma wotan sind kaissu - nõnda! Ja hõõrun sinu käekesi - nõnda! (Wõtab Andrese käe ja hüüab imestades). Helde taewas!
- Andres. Mis on?
- Punam. Wanaemake, kui karedad sinu käed on!
- Andres. Et sul pehmem olla oleks, kui ma sind kaissu wotan! (Paneb oma käed Punamütsikese piha ümber).
- Punam. (kaswawa imestusega). Wanaemake, kui pikad sinu kõrwad on!
- Andres. Et ma sind paremini kuuleksin, armas laps.
- Punam. Wanaemake, kui suured ja läikiwad sinu silmad on!
- Andres. Et paremini näha, kus sa oled, mu kullake.
- Punam. Ja sinu hambad ja sinu suur suu -
- Andres. Et ma sind ära murda ja ära neelata woiksin!
- Andres. (kargab üles ja tahab Punamütsikest kinni haarata; kõwa tuulehoog, mis ukse lahti lükkab).
- Punam. (kargab ka üles ja katsub ennast wabastada). Wanaema! Wanaema! Mis sa tahad?
- Andres. (tõmbab Punamütsikest kõögiukse poole)

Minu oma pead sa olema!

Punam. (paremat kätt ukse poole tungides ja karjudes). Ai! Sa teed mulle haiget! Appi! Ai!

Andres (Punamütsikest köögiukse poole kiskudes). Wait!

Punam. (hüüdes). Appi! Appi! (Langeb kokku).

Andres (Punamütsikest ära kandes). Minu käest sa enam ei pääse! (Ära).

6. etteaste.

Arnold ja puurajujad (ruttavad paremalt poolt kohale).

Kõik. Siin see oli! Siin hüüti appi?

Arnold (majasse rutates). Punamütsike! Wanaema Anna! (Toas). Teda ei ole siin! (Ruttab puurajujate juurde tagasi). Maja on tühi!

Tobias (tuleb pahemat kätt tagapoolt suure ärewusega). Hunt! Hunt!

Arnold ja puurajujad. Kus? Kus?

Tobias (pahemat kätt tagapoolt näidates). Sääl! Ta wiis ühe tüdruku ära!

Arnold. See oli Punamütsike! Sinna järele! (Tormab pahemale poole ära).

Kõik (tormavad minema). Järele! Järele!

(E s r i e).

IV. pilt.Hundi kõht.

Mets. Tagapool kõrgustik põõsaste ja rohuga kaetud, mida mööda tee läheb. Pahemat kätt järsk mäekülg, milles suur awaus ja selle ees kiwi. Kui kiwi ära weeretatakse, siis paistab mäe sees sügaw kuubas. Paremat kätt eespool väike samblapink. Koopa ees loomade päälund ja kondid. Paremal pool ees Tobiase kast.

I. etteaste.

Tobias. Talumees. Puurajujad (seisawad näitelawa keskel ja wahiwad põnewusega pahemale poole, kuna üks puurajuja koopa suu ees kuulatab).

Tobias. Sää! ta on! Waadake!

Kõik. Kus? Kus?

Tobias. Sää! taga - pahemal pool -

Talumees. See ei ole kellegi hunt!

Tobias. Ometi! Waadake - nüüd hüppab ta üle tee!

Puurajujad. See on ju koer!

Tobias. See on hunt, ütlen ma teile. Ma õppisin ju teda isiklikult tundma.

Talumees. See on wana karjamehe koer.

Puurajujad (koopa suu ees). Hundi kõhus on wait kui hauas.

Talumees. Ega sää! ka midagi elusat ka enam sees ei ole. Kus see Arnold peaks jääma?

Üks puurajuja (pahemale poole näidates). Sää! ta tuleb!

Tobias. Hunt?

Üks puurajuja. Kütt!

Talumees. Olge! Ta hiilib läbi tihniku.

Puurajujad. Lähme tema juurde! (Tahawad minna).

Talumees. Pidage! Ta käskis meid siia jääda.

Tobias. Ja koobast walwata, et hunt mitte sisse ei pääseks.

Talumees. Kui me temale järele jookseme, siis hirmutame hundi ära - Arnold ei pääse oma püssiga paraja maa pääle -

Tobias (waele). Ja asi mokas. Aga - minugipärast - kes hädaohusse tükib, tükki! Mina olen rõõmus, et ma oma enese ja oma pot-tide elu olen päästnud ja terve nahaga pääsenud.

Üks puurajujuja. Argpüks!

Tobias. Ei ole ka naljaasi! Kellel see hirmus metsaline kaks korda jalasäärtest kinni haaranud, nagu minul, kellele see lõbu osaks on saanud tema koledaid lõugu ja küünrapikkuseid hambaid imestada, nagu minule, sellel ei ole ühtegi lusti enam kolmandat korda temaga kokku puutuda.

Talumees (puurajujatele, kes tagapool seisawad ja pahemale poole wahiwad). Noh? Kas on midagi näha?

Puurajujad. Koik waikne.

Üks puurajujuja. Ei ole kassigi näha, weel wähem siis hunti.

2. etteaste.

Jakob ja Kristjan ühes kahe talutüdruga (tulowad ruttu paremalt poolt).

Endised.

Jakob (ruttu). Ah! Siin te oletegi!

Talumees (puurajujatele). Kohtumees ja möldrist poeg!

Jakob ja Kristjan. Kas tõsi on? Tõesti tõsi?

Talumees ja puurajujad. Kahjuks küll! Kahjuks küll!

Kristjan. Nad on ära söödud?

Koik. Kes?

Jakob. Wanaema Anna -

Kristjan. Ja tema tütreütär Punamütsike?

Tobias. Koigi luiekontidega!

Talumees (Tobiase pääle tähendades Jakobile).

Tema teab, sest tema oli sääl juures.

Jakob ja Kristjan. Arasõomise juures?

Tobias (haledalt). Ma pidin isegi oma mantliga lauda katma.

Jakob. Teie olite äramurdmise juures?

Tobias. Äramurdmise juures? Ei! Aga äratassimise juures.

Jakob. Kristjan ja talutüdrukud (uudishimulikult). Jutustage! Jutustage!

Tobias. Ma tahtsin Järwekülasse ja Palumõisasse minna, eksisin teelt ära. (Talumehe pääle näidates). See hää mees näitas mulle teed.

Talumees (Jakobile). See oli wanaema Anna onnikese juures.

Jakob. Aha!

Tobias. Just onnikese kõrwal kuulsin ma enese taga hulumist.

Talumees ja puurajujad (Jakobile ja teistele). See oli hunt.

Jakob. Kristjan ja teised. Aha!

Tobias. Nägin teda ja pistsin plehku.

Jakob. Mina ei oleks ka seisna jäänud.

Kristj. Mina alles oieti mitte.

Tobias. Selle juures kaotasin ma mantli ja mütsi - jooksin mis jõudsin - kuulsin warsti oma selja taga hirmsat ähkimist-

Jakob ja Kristjan. Aha!

Tobias. Kargasin kähku ühte kraawi ja nägin nüüd, kuidas hunt mööda jooksis ja oma lõugade wahel ühte naesterahwast kandis.

Talumees (Jakobile). Wanaema.

Jakob. Aha!

Tobias. Ma tahtsin karjuda, aga hääl jäi mul keele ja kurgu wahele kinni. Waewalt sain ma ennast koguda, kui hunt tagasi tuli, aga ilma naesterahwata.

Kristjan (Jakobile). Wanaema oli ära söödud.

Tobias. Natukese aja pärast nägin ma teda uuesti mööda jookswat ja jälle ühe naesterahwaga, kellel punane mütsike pääs oli.

Kõik. Punamütsike!

Tobias. Nüüd aga wõtsin mina südame tindu - haerasin oma kepi - kargasin kraawist wälja ja jooksin -

Jakob ja Kristjan(ruttu). Hundile järele?

Tobias. Teisele poole, et inimesi üles otsida. Õnnikese juures leidsin ma (puurajujate pääle näidates) need tüblid mehed ja ühe kütü.

Talumees(Jakobile). Arnoldi, kes meid siia toi.

Jakob ja Kristjan. Ja hünt? Kuhu see jäi?

Tobias. Seda nägime ilma oma saagita sinna (pahemat kätt näidates) tagapoole jookswat. Ta häbeneb oma tec pärast ja ei julge enam auusate inimeste näo ette tulla.

Talumees. Arnold hiilib talle järele ja meie peame seni Hundikõhtu walwama, et ta ennast enam ära peita ei saaks.

Jakob. Aga kuhu ta oma saagiga pidi jääma?

Talumees. Koopas ei ole midagi kuulda.

Puurajujad. Mitte kihku ega kahku.

Tobias. Igamees on paar korda juba kuulatanud.

Kristj. Siis ta on wanaema ja tütretütre juba ära söönud.

Jakob. Palja kuulatamisega ei saa midagi.

Peab pää sisse pistma ja waatama.

Tobias. Seda olen mina teistele ka ütelnud, aga kellelgi ei ole julgust pääd sisse pista.

Jakob. Siis pistke teie ise oma pää sisse ja waadake järele.

Tobias. Sellest ei oleks midagi kasu. Mina olen siin wõoras ja ei tunne maak kohta. Päälegi wõiks hundil perekond olla, kes minu külaskäiku pahaks paneks.

Puurajujad. Nõnda mõtleb igamees.

3. etteaste.

Gertrud ja rahwas(paremalt poolt üle kingu). Endised.

Gertr. (suures ärewuses sinna rutates). Punamütsike! Ema! Punamütsike!

Kõik. Emand Gertrud!

Gertr. Kus minu laps on? Kus minu ema on?

Kas te nad leiäsite?

Jakob. Siia maani ei ole neid weel üksgi inime näinud.

Gertr. (käsa ringutades). Oh mu jumal! Mu jumal! (Tuigub). Mu süda - õhku - õhku - ma ei saa enam -

Naesterahwad (ruttawad tema juurde ja panevad ta paremale poole kiwi pääle istuma). Rahustage ennast.

Mehed. Waene naene!

Jakob. Peab rahul olema ja ära kandma, mis määratud.

Tobias. Keegi ei pääse oma saatuse käest.

Jakob. Kellele õnnetus tulema peab, sellele ta tuleb.

Kristi. Keda hunt peab murdma, ega see uppumise surma ei saa.

Gertr. Teie olete halwad trööstijad! (Nuttes). Minu armas hää laps!

Kõik (osawõtlikult). Jah, meie hää Punamütsike!

Gertr. Ja minu wana ema! Oh jumal - mu jumal - seda kurbtust ei suuda ma ära kanda.

Tobias (Jakobile). Sellest naesest on mul kahju. (Suurustades). Kui see hunt mulle weel kord peaks kätte juhtuma, siis (keppi wibutades) - noh, ma ei ütle midagi. (Pauk eemal näitelawa taga).

Kõik (ärewalt pahemale poole waadates). Püssipauk! Püssipauk!

Tobias ja talumees. Kütt laskis.

Gertr. (kargab üles). Arnold?

Jakob. Säält jookseb hunt!

Kõik. Ja, see ta on!

Tobias ja talumees. Waadake - ta lonkab!

Jakob ja Kristi. Kuul on pihta läinud!

Talumees. Nüüd jookseb ta teerada mööda kingu pääle üles.

Puuraiijud. Säält tuleb ka Arnold!

Gertr. (ärewalt). Minu ema ja tütreaga?

Jakob. Ei! Üksi!

Gertr. (ahastades). Ma ei näe neid ialgi.

enam!

Talumees. Ta hiilib hunti.

(Sel silmapilgul jookseb hunt ülevalt teed mööda pahemalt poolt paremale poole; pöösaste tagast on ainult tema pää näha).

Kõik (karjuvad ja pilluvad kiwidega). Hunt!
Hunt!

Kristi. (jookseb pahemale poole ette puu taga). Kui see elukas aga siia ei tule!

Tobias (jookseb selsamal ajal paremale poole ette puu taga). Kes hundiga hullata tahab, sel olgu koer kaasas! (Kükkitab oma kasti taga maha).

Jakob ja talumees (pahemale poole näidates). Kütt on säääl!

Kõik (kutsuvad käega). Siia, Arnold! Siia! Kuul läks pihta!

5. etteaste.

Arnold. Endised. Pärast Wanaema ja Punamütsike. Lõpuks Andres.

Arnold (pahemalt poolt tulles, lootsutades).

Ma tean - aga kahjuks ainult esimesest paremast jalast. Jalg jookseb werd. Meie peame ruttu jälgi mööda järele minema.

(Tahab puuraijujatega kingu poole minna)

Gertr. (hüüab üles tõustes). Arnold! Arnold!

Arn. (pöörab ümber). Emand Gertrud! (Tema juurde minnes puuraijujatele). Silmapilk!

Gertr. Kus minu ema on? Minu laps?

Arn. Olge mureta, emand Gertrud! Pää püsti!

Gertr. (kartlikult). Sa ei ole neid näinud?

Arn. (puuraijujatele). Minge werejälgi mööda järele. Rutake!

Kolm puuraijujat (lähewad paremale poole ära).

Gertr. (tungiwamalt). Sa ei näinud neid mitte?

Arn. Metsas ei olnud neid kusgil leida. Ma usun, nad on Hundi kohus! (Ruttab koopa suu juurde). Nad wõiwad säääl ära lämbuda kui neile ruttu abi ei saa.

- Gertr. Kõigewägewam jumal! (Langeb põlwili).
 Arn. (meestele). Lükake kiwi eest ära! Ruttu!
 (Mehed asuwad kiwi kallale).
 Gertr. (keda teised naesed trööstiwad). Helde
jumal, halasta ja lase nad elusse jääda!
 Mehed. So - nüüd - hop!
 Arn. Ongi ära! (Mehed astuwad kõrwale, koopa
suu on lahti).
 Gertr. (on üles tõusnud ja waatab põnewusega
sinna poole).
 Arn. (koopasse sisse waadates). Siin on veel
üks laudadest üks.
 Talumees. Ja nõõridega kõwasti kinni seotud!
 Arn. Need loikame kohe puruks. (Teeb seda oma
jahinoaga). So!
 Mehed (tõmbawad ukse eest ära ja wiskawad
eemale).
 Arn. Tasa! Wait!
 Kõik (ootawad põnewalt).
 Arn. (hüüab koopasse). Punamütsike! (Waheaeg).
Armas Punamütsike! (Waheaaja järele teis-
tele). Midagi liigub koopas.
 Gertr. (rõõmsalt). Ja?!
 Arn. (koopasse hüüdes). Ära karda. Mina olen -
Arnold.
 Punam. (koopas). Sina - Arnold?
 Gertr. Ta elab!
 Punam. Päästa mind!
 Arn. (juba koopas). Tule! Anna käsi!
 Punam. Ei - enne wanaema!
 Gertr. Nad elawad mõlemad!
 Kõik. Jumalale tänu!
 Arn. (wanaema wälja tuues). Tulge, wanaema,
tulge!
 Gertr. (ruttab ema juurde). Ema!
 Wanaema. Armas tütar! (Ta wiidakse paremale
poole kiwi pääle).
 Arn. (toob Punamütsikese koopast wälja).
 Punam. (ema juurde rutates ja teda kaisuta-
des). Siin on sinu Punamütsike jälle!
 Gertr. Minu laps! Minu armas laps! (Nutab).
 Punam. Ära nuta, emakene! Ma elan ju! (Kuiwa-
tab oma põllega ema silmi). Küll oli aga

pime ja kitsas sääl Hundi kõhus!

(Naesed koguvad wanaema ümber, kelle ette Punamütsike põlwile langeb).

Arn. Ja, seekord ei saanud äraneeatud libahunt mitte kurja teha.

Kõik. Libahunt?

Arn. Kas tahate teda näha? (Paremale poole näidates). Waadake sinna!

Kõik. Andres libahunt?

Arn. Ja, libahunt!

(Kolm puuraiujat toowad Andrese, kellel parem käewars kinni on seotud ja kes lahti rabeleda katsub).

Kolm puuraiujat. Edasi, kelm!

Andres (wihasel). Laske mind lahti!

Kolm puuraiujat. Ära rabele midagi, nurjatu!

Arn. (haarab Andrese rinnust kinni). Oled sa mul kord käes, libahunt? Siia anna oma nõiawöö!

I. puuraj. Selle wõtsime tal juba käest ära. Siin ta on. (Tahab seda Arnoldile ulatada).

Arn. Poletage ta ära!

I. puuraj. Me läksime hundi jälgi mööda ja leidsime sääl, kus jäljed ära lõppesiwad, ühe põosa taga selle kelmi oma häawatud käewart sidumas.

Arn. Kahju, et mu kuul tema kurjast südamest läbi ei läinud! Wiige ta moisahärra juurde ja andke üles, mis ta teinud. Küll see talle kohut mõistab.

Puuraiujad (wiivad Andrese ära).

Andres (minnes). Halastust! Armu!

Punam. (Arnoldile). Halasta tema pääle!

Arn. See on moisahärra teha!

Tobias. Kui ma ainult teaksin, kuhu see inimeste ja elajate õgija minu mantli ja mütsi on pannud! (Läheb koopa juurde ja hiilib sisse).

Kristj. (Jakobile). Isa - kas libahunt juba ära läks?

Jakob. Jah - mõisasse!

Gertr. (Arnoldile). Teie päästsite minu ema

ja minu tütre, kuidas wôin ma teid tänada?

Punam. (waehele). See lase minu mure olla, ema. Arnold päästis minu elu ja mina pean teda tänama. (Põllepaeltega mängides).

Sina - Arnold -

Arn. (rõõmsalt). Mis on, Punamütsike?

Punam. (häbelikult). Ära pane pahaks, kui ma sõnd - nüüd - kõigi inimeste ees - oma wanaisaks pean!

Arn. (rõõmsalt). O, mitte sugugi!

Punam. (ruttu). Mitte? Noh, siis - (pühib põllega suu ära) siin on sinu musu! (Suudleb teda).

Arn. Hõissa!

Kristj. (rumalalt wahtima jäädes). Säh sulle!

Kõik (naerawad). Tubli, Punamütsike, tubli!

Tobias (tuleb koopast oma mantli ja mütsiga).

Sellel hundil on hää kõht - terve!

Kõik (naerawad).

(E e s r i e).

